

שופטינו היא כנגד שבט נפתלי, ובצרכה זו יש יותר הסלרה מכל הצרכות, ואצנו של נפתלי באסוד הוא "שבו" כמבואר ברבינו בחיי (שמות כח, טו), ומרמו על צרכת השיבה, עיי"ש. ולכן בצרכה זו מבקשים והסר ממנו יגון ואנחה, היינו יגון ואנחה של חורבן בית המקדש. וחודש אדר הוא זמן של בנין המקדש,

משמיעין על השקלים, כמבואר בחידושי הרי"ם, ולכן יש בו שמחה. וכנראה צימים אלו של אדר יש יכולת להפציר ולבקש באופן של עקשות, וצריכים לבקש רק על ומלוך עלינו מהרה אחת ה' לצדך, שזה עיקר עבודת ימי הפורים לבקש על גילוי מלכות שמים ומחיית עמלק המכסה על הפנים.

פרשת תרומה

פרשתנו מדברת מצנין המשכן, למלאות רצון הקב"ה בשעת צריחת העולם, כדאיתא בספרי קודש שבעת הצריחה היה רצונו הפשוט של הקב"ה שיהיה לו דירה בתחתונים, ורצון דירה זו נתקיים בצנין המשכן, שאז השרה הקב"ה שכינתו בתחתונים. מפרשה זו אנו למדים מה שצריכין בני ישראל לעשות כדי לבנות משכן שישרה שם הקב"ה שכינתו.

חרבזו של ענוה אינו הוראה רק על לימוד התורה שצריך להיות בשפלות, רק שכל ענין המשכן תלוי בלב נשבר ונדכה שעל ידו זוכין להשראת השכינה, וכדאיתא בחז"ל על ענין הגבות אין אני והוא יכולין לדור בדירה אחת [לשון זה הוצא בשל"ה הק' פ' עקב, ובסוטה (ה, א) איתא בשינוי לשון]. הרי ענין המשכן מרומז במה שאמרו בני ישראל בשירה "זה קלי ואנוהו" (שמות טו, ז), ופירשו חז"ל (מכילתא פרשת השירה ג) ואנוהו מלשון נוה, וגם מלשון אני והוא, ובמשכן היתה ההתגלות של אני והוא בדירה אחת, עד שנעשה מהאני והוא תיבה אחת "ואנוהו", כי זו היא מציאות המשכן, שעשה לו הקב"ה דירה בתחתונים והיה זיווג כביכול של עליונים ותחתונים, ושם נעשה יחוד של אני והוא, וממילא היה צריך לזה מדת הענוה, כי בגבות אין אני והוא יכולין לדור בדירה אחת, ואי אפשר להיות ה"ואנוהו".

המשכן הוא ענין של יחוד של כלל ישראל

הנה מדותיו של הארון היו שצורות בתחילת אמות, הבעל הטורים מרמו בזה למדת הענוה, שצא ללמד שכל מי שלומד צריך לשבר ולהשפיל עצמו. וכן איתא בשל"ה הק' (נפרשחנו דרך חיים). והוסיף על זה החתם סופר (דרושים ואגדות עמ' פח) שהמדות של הארון תופסות מקום של מ"ה חלקים, כל חלק הוא חצי אמה אורך וחצי אמה רוחב וחצי אמה קומה, והרמו הוא שאמותיו שצורות במספר מ"ה, לרמו על 'ונחנו מה' (שמות טו, ז), דהיינו על מדת הענוה והשפלות.

מחצית השקל, שזה מורה שאנו כחלק אחד עם למעלה, כשני חלקים מדבר אחד, עיי"ש בדב"ה"ק, ואכ"מ להאריך בזה. והמשכן הוא המשך למתן תורה כמוש"כ הרמב"ן (שמות כה, א), והיינו כי המשכן היה המשך לזה החיצור שזכו לו במתן תורה שיהיו בני ישראל צבחינת תמתי, ולכן הייתה הקמת יסוד המשכן על ידי נתינת מחצית השקל דייקא.

בלל ישראל יש להם ג' צחינות, ^לצנים אחס לה' אלוקיכם (דברים יד, א), ^באחומי רעייתי (שה"ש ה, ז), ^גוהדרגא הכי גבוהה של "תמתי" (שם). ובספר אהלי שם להרה"ק רבי שם מואלישיץ הי"ד מציא שהג' נקודות שו"א ^ל: ציר"י וחיר"ק, מורים על ג' צחינות אלו, ^ל: שו"א הוא נקודה תחת נקודה היינו צחינת צנים, ציר"י הוא נקודה צלד נקודה היינו צחינת אחומי רעייתי, וחיר"ק הוא נקודה אחת דהיינו שמתאחדים כביכול יחד, צבחינת תמתי, וכלשון חז"ל (ילקוט"ש שה"ש רמז מחקפת) תמתי כביכול לא אני גדול ממנה ולא היא גדולה ממני. ודבר זה מרומז בפסוק הראשון בתורה בתיבה ראשונה, כי הנקודות תחת בראשית הם שו"א ציר"י וחיר"ק, וע"ד שאמרו חז"ל (ויק"ר לו, ד) בראשית צבציל ישראל שנקראו ראשית, היינו כי ישראל הם קשורים בראשית, והקשר הוא בג' צחינות, והם מרומזים באלו הנקודות. ודפח"ת.

ולדשיג כל מדריגות אלו אי אפשר רק על ידי הביטול, ולכן ⁴¹⁰משכן בגימטריא שפל כדאיתא בצפה"ק, כי אי אפשר להשיג הדציקות של אני והוא רק על ידי ענוה ושפלות, כי על ידי הביטול ממשיכים השראת השכינה למטה. וכמו כן רואים ענין הענוה

עם הקצ"ה, כמו שפירש הגר"א בשיר השירים החילוק בין המשכן לבתי המקדש, כי מצינו שענין הזיווג של איש ואשה הוא צב' ענינים, ^לצחי האישות, ^בצממה שהאשה היא הנושאת ונותנת בתוך הבית וענין המזוגות תלוי עלי', וכל ענין השפעת הפרנסה צאה בגללה כדאיתא בצפה"ק (עיי' שפ"א ליקוטים לנשואין ד"ה מה שתיקנו). וזה מפרש הגר"א דברי הגמרא (שבת קי"ג, ז) אמר רבי יוסי מימי לא קריתי לאשתי אשתי אלא ביתי, כי ענין האישות הוא ענין של לניעות והוא מהדברים שצונו לצינה, ולכן קרא אותה ביתי על שם הנהגת הבית שתלוי בזה. וזה מצאנו הגר"א החילוק בין משכן למקדש, שצמסכן היה ענין החיצור בין בני ישראל לאציהם שבשמים, משא"כ בבתי מקדש נקראים צמס בית כי שם היה ענין פרנסת עם ישראל, השפע קודש ברוחניות וגשמיות צא להם דרך הבית המקדש. אצל ענין הזיווג היה צמסכן שנקרא (שיר השירים ג, ד) "תדר הורתי" ולעמיד כתיב (הושע ז, יח) "והיה ציוס ההוא גאס ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד צעלי", כי לעמיד לא יהיה הבית המקדש צבחינת צית, שאז נקרא צעלי צבחינת צעל הבית, אלא נקרא אישי שמורה על ענין האישות, כי אז יהיה החיצור בין כלל ישראל לאציהם שבשמים כמו שהיה צמסכן, צבחינת יחוד כלל ישראל עם הקצ"ה.

העבודת ישראל (ימרו ד"ה בחודש; משפטים ד"ה ויקח) מצאנו מה שנתנת התורה הייתה בחודש סיון שזמלו תאומים, כי צעת מתן תורה נדבקו בני ישראל עם ה' כתאומי צביה, ואז צאו בני ישראל לדרגת "תמתי" (שה"ש ה, ז). ועל דרך זה מצאנו האוהב ישראל (לפרשת שקלים) מה שנותנים רק

"מלחמה לה' בעמלק מדר דר" שמשק המלחמה הוא באותיות ד' ור', ואם ח"ו אין לבני ישראל מדה זו של דלות ורשות, אז קוץ "ודרדר" תצמיח לך (בראשית ג, יח).

משנבגם אדר מרבין בשמחה (מעניית כט, א), שמחה נמשכת ע"י התקרבות להשי"ת, כי שמחה באה מזה שאדם מרגיש שיש לו קשר לשלימות, ועצבות באה כאשר אדם מרגיש העדר בעצמו. וכל מה שאדם דבוק בעניני עולם הזה אשר הם באמת דברים של העדר, הרי זה גורם לו להרגיש את עצמו חסר. ושמחה באה מתוך הרגשה של שלימות, ולכן כאשר מאיר אור הנשמה זה גורם שמחה לאדם. ולהיפוך בהתגברות כוחות הגוף שהיא דבר העובר, זה מציא עצבות לאדם. שמחה שייך רק כאשר האדם דבוק להקצ"ה אז יש לו קשר לשלימות ועי"ז הוא בא לידי שמחה, ומרגיש השמחה של עוז וחדוה במקומו (דה"א טו, כו). מכל עניני עולם הזה אי אפשר לבא לידי שמחה, ומה שרואים שמחה אלז בני אדם ששקועים בעניני עוה"ז זה רק הוללות, שכל תכליתה היא לעשות פעולות כדי להשכיח את האדם ממצבו, שלא יזכור כל העצבות שלו, ורוצה לברוח ממצבו מרוב יגון, ולכן זה מציאו לידי הוללות, שצעת ההוללות הוא שוכח מהכל, ואין בזה אפילו מעין השמחה שצאה על ידי התרוממות הנפש לידצק בצורה כל עולמים.

הגה אמרנו שאדר מורה על מדת הענוה שיהיה האדם דל ורש, אך הלשון אדר הרי מורה על ענין הגבורה וחיזוק, והאיך זה מתאים עם ענין הענוה? ונראה שזה מורה על מה שידוע בשם הרבי ר' צונס מפרשיסחא זי"ע כי צריך שיהיה לאדם שני כיסים, שעל

והציטול אלז המנורה, כי הקנה האמצעי היה עיקר המנורה, ומשם יוצאים ששה הקנים, ואיחא צמפרים שרואים שכל מה שהקנים היו יותר מורחקים היו ארוכים יותר, והקנים שהיו קטנים לקנה האמצעי היו קצרים, כי מה שהוא יותר קטן יכול להתקרב יותר אל הקצ"ה, ומה שהוא יותר גדול מתרחק.

איתא בשפת אמת (ליקוטים ר"ח אדר) בשם החידושי הרי"ם שחודש אדר הוא מלשון חז"ל (שמו"ר לג, א) קיטון אחד עשה לי שאדור אלככס, כי חודש אדר הוא זמן מסוגל להמשיך שכינה לתחתונים ולעשות דירה לו יתברך. וכמו שאיחא בתלמידי הבעש"ט זי"ע (מאור עינים צפרשמו; דגל מחנה אפרים ליקוטים) שאדר הוא אל"ף דר, היינו אלופו של עולם דר, לעשות לו יתברך דירה בתחתונים. והאופן הוא על ידי דל"ת רי"ש כדאיחא בשפת אמת (ליקוטים סט), שהכונה היא דל ורש, שעל ידי שבני ישראל יודעים שהם דלים ורשים על ידי זה הם יכולים להמשיך את השכינה בתחתונים, ולעשות דירה לאלופו של עולם. וכדאיחא בעבודת ישראל (בהפטרות) בשם המגיד הגדול זי"ע לפרש הפסוק (יחזקאל יא, טו) וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲטָה, היינו על ידי המדה של מעט שבני ישראל ממעטין את עצמם, על ידי זה אהיה להם מקדש. ובחודש אדר שמסוגל לעשות דירה בתחתונים, צריכים לעבוד על מדת השפלות והענוה. עמלק מתנגד למדה זו של ענוה, כדאיחא צמפה"ק שצמלק בגימטריא ל"ס, שהוא היפוך ענין ענוה ושפלות ורוצה להציא בחוך בני ישראל גיאות ושיהיה "וְרָם לְצִבְיָהּ וְשִׁבְחָהּ" (דברים ח, יד). ועבודת החודש היא לעסוק במדות דל ורש, ונגד זה לוחם עמלק כדכתיב (שמות יו, טו)

איתא בשפת אמת (ליקוטים ר"ח אדר) בשם החידושי הרי"ם שחודש אדר הוא מלשון חז"ל (שמו"ר לג, א) קיטון אחד עשה לי שאדור אלככס, כי חודש אדר הוא זמן מסוגל להמשיך שכינה לתחתונים ולעשות דירה לו יתברך. וכמו שאיחא בתלמידי הבעש"ט זי"ע (מאור עינים צפרשמו; דגל מחנה אפרים ליקוטים) שאדר הוא אל"ף דר, היינו אלופו של עולם דר, לעשות לו יתברך דירה בתחתונים. והאופן הוא על ידי דל"ת רי"ש כדאיחא בשפת אמת (ליקוטים סט), שהכונה היא דל ורש, שעל ידי שבני ישראל יודעים שהם דלים ורשים על ידי זה הם יכולים להמשיך את השכינה בתחתונים, ולעשות דירה לאלופו של עולם. וכדאיחא בעבודת ישראל (בהפטרות) בשם המגיד הגדול זי"ע לפרש הפסוק (יחזקאל יא, טו) וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲטָה, היינו על ידי המדה של מעט שבני ישראל ממעטין את עצמם, על ידי זה אהיה להם מקדש. ובחודש אדר שמסוגל לעשות דירה בתחתונים, צריכים לעבוד על מדת השפלות והענוה. עמלק מתנגד למדה זו של ענוה, כדאיחא צמפה"ק שצמלק בגימטריא ל"ס, שהוא היפוך ענין ענוה ושפלות ורוצה להציא בחוך בני ישראל גיאות ושיהיה "וְרָם לְצִבְיָהּ וְשִׁבְחָהּ" (דברים ח, יד). ועבודת החודש היא לעסוק במדות דל ורש, ונגד זה לוחם עמלק כדכתיב (שמות יו, טו)